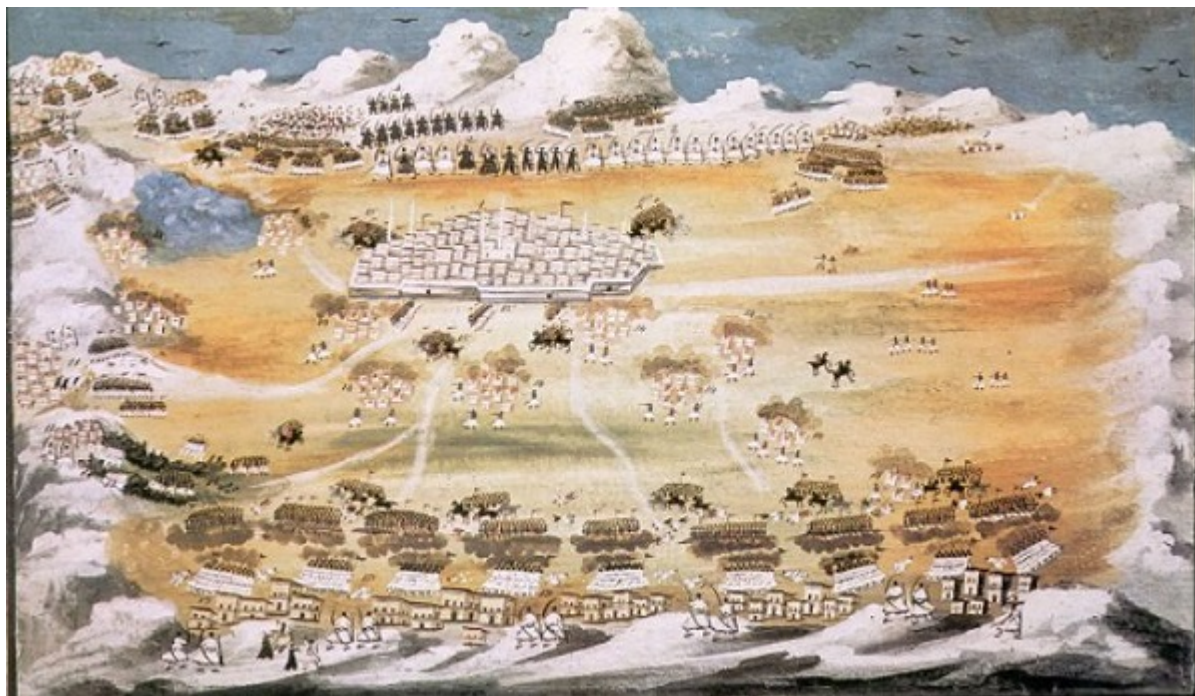

Προσεγγίσεις στην Άλωση της Τριπολιτσάς (Παντελεήμων Λεβάκος, υπ. Δρ., Τμήματος Θεολογίας, ΕΚΠΑ)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Κορυφαίο γεγονός κατά το πρώτο έτος του αγώνα της Εθνικής Παλιγγενεσίας αποτελεί η Άλωση της Τριπόλεως από τα ελληνικά στρατεύματα υπό την ηγεσία του αρχιστρατήγου Θεοδώρου Κολοκοτρώνη. Η Άλωση έλαβε χώρα στις 23 Σεπτεμβρίου 1821 και ο αντίκτυπος που προκλήθηκε, εμπύχωσε τους επαναστατημένους Έλληνες, θορύβησε την Υψηλή Πύλη και, ταυτόχρονα, σηματοδότησε το έναυσμα ώστε οι Μεγάλες Δυνάμεις να αισθάνονται ότι οι τότε ταπεινωμένοι και εξαχρειωμένοι Έλληνες ήταν σε θέση (σε αντίθεση με τους αντίστοιχους σημερινούς), επιτέλους, να διεκδικήσουν την επανάκτηση των πατρώνων εδαφών με ότι συνεπαγόταν αυτή η διεκδίκηση.

Όταν ξέσπασε η φλόγα της Επανάστασεως του 1821 και μεταδόθηκε στις καρδιές των Ελλήνων, πρωταρχικός σκοπός του Θεοδώρου Κολοκοτρώνη ήταν η Τρίπολη να περάσει σε ελληνικά χέρια ώστε να καταρρεύσει η Οθωμανική κυριαρχία στην Πελοπόννησο. Οι προσπάθειες των Τούρκων να μην εδραιωθεί η Επανάσταση αποτύγχαναν λόγω των λαμπρών μαχών των Δολιανών, του Λεβιδίου, της Γράνας και του Βαλτετσίου. Επομένως, η «αθλία» Τριπολιτσά με την φοβερή «Παλουκόραχη», ήταν βέβαιο ότι θα γινόταν ελληνική. Στα μουντρούμια της Τρίπολης ευρίσκονταν, ήδη από τον Φεβρουάριο του 1821, οι αρχιερείς και οι πρόκριτοι της Πελοποννήσου. Οι ηρωικές μορφές τους προσφέρθηκαν σε «εθελούσια σφαγή» ώστε να παραπλανηθούν οι Τούρκοι και να ξεκινήσει ο αγώνας του Γένους.

Σύμφωνα με τον Σπυρίδωνα Τρικούπη, μετά από μια πολιορκία τριών και πλέον μηνών (από τον Ιούνιο του 1821) και κατόπιν τεχνάσματος των στρατιωτών Εμμανουήλ Δούνια και του Σπετσιώτου Αυραντίνου, στις 23 Σεπτεμβρίου 1821 η γενική έφοδος των Ελλήνων στην Τρίπολη όπως και η περίφημη σφαγή των τριών ημερών ήταν πραγματικότητα. Οι αγανακτισμένοι, ταπεινωμένοι και εξαθλιωμένοι Έλληνες ήταν σε θέση να τιμωρήσουν σκληρά και παραδειγματικά τον τύραννο της πατρίδας τους. Η σφαγή της Τριπολιτσάς, όσο και αν φαντάζει απάνθρωπη, στα δικά μας μάτια, ήταν η λύτρωση των σκλαβωμένων Ελλήνων (και της ίδιας της Ελλάδας) για τα όσα δεινά και φρικτά πράγματα είχαν υποστεί από τον Οθωμανικό ζυγό.

Ο Ιωσήφ Ζαφειρόπουλος διασώζει την συνάντηση του Θεοδώρου Κολοκοτρώνη με τους φυλακισμένους αρχιερείς και προκρίτους στα μουντρούμια του Σεραγίου. Ο

Κολοκοτρώνης, εισερχόμενος στην Τρίπολη την τρίτη και τελευταία ημέρα της γενικής σφαγής των Οθωμανών, συναντά τους ημιθανείς αρχιερείς και πρόκριτους στην φυλακή. Αμέσως διατάζει την απελευθέρωσή τους και το απόγευμα της ίδιας ημέρας συναντά τον επίσκοπο Τριπόλεως Δανιήλ. Η συνάντηση, σύμφωνα με τον Ζαφειρόπουλο, υπήρξε συγκινητική. Ο Τριπόλεως Δανιήλ ομολογεί ότι δεν προσδοκά να επιβιώσει μετά από την φρικτή ταλαιπωρία που υπέστη για περισσότερους από έξι μήνες και ο Αρχιστράτηγος του Γένους τον καθησυχάζει. Ο Κολοκοτρώνης υπενθυμίζει στον Τριπόλεως Δανιήλ ότι δεν έπρεπε να μεταβεί στην Τρίπολη και ο τελευταίος υπενθυμίζει στον Κολοκοτρώνη την προσδοκία του να τον δει «απελευθερωτή του Γένους».

Το έτος που διανύουμε είναι αφιερωμένο στην συμπλήρωση διακοσίων ετών από το μαρτύριο του Νεομάρτυρα Παύλου. Τρία χρόνια πριν την Άλωση της Τρίπολης, στις 22 Μαΐου του 1818, ο Νεομάρτυρας Παύλος θυσιάζει τον εαυτό του για να διατηρηθεί υψηλό το φρόνημα των υπόδουλων χριστιανών της Τρίπολης. Η θυσία του Νεομάρτυρα αποτελούσε τον προπομπό της θυσίας των κληρικών που φυλακίστηκαν στο Σεράι του Τούρκου διοικητή της Πελοποννήσου. Η Άλωση της Τριπολιτσάς έρχεται να δικαιώσει τις θυσίες αυτές και να διδάξει όλους εμάς τους νεώτερους ότι «αεί τη θυσία έπεται η νίκη και τω Σταυρώ ακολουθεί η Ανάστασις». Η Άλωση της Τρίπολης προβάλλει ότι οι Έλληνες όρθωσαν το ανάστημά τους απέναντι στον Οθωμανικό ζυγό και έχοντας ως μοναδική βοήθεια

τον Τριαδικό Θεό, επανέφεραν την ελευθερία στην Ελλάδα.

Η θυσία των αρχιερέων στην φυλακή του Μόρα Βαλεσή (ο διοικητής του Μοριά) είναι μια από τις πολλές αποδείξεις ότι η Εκκλησία στήριξε με το αίμα των λειτουργών της το Ελληνικό Έθνος. Ουδέποτε στην ιστορία της ανθρωπότητας οι Οθωμανοί μεταχειρίστηκαν με δίκαιο τρόπο τους υποδουλωμένους χριστιανικούς πληθυσμούς. Παρά την οδυνηρή σκλαβιά, η Εκκλησία στάθηκε όρθια και με θάρρος στήριξε, δίδαξε, ενίσχυσε και ενθάρρυνε τα τέκνα της. Στην ιστορία του Ελληνικού Έθνους υπήρχε έντονος ο εναγκαλισμός της Εκκλησίας και των απλών Ελλήνων παρά τις πολλαπλές και ποικιλόμορφες προσπάθειες να διακοπεί ο δεσμός αυτός. Η Άλωση της Τριπολιτσάς συνδέεται και με ένα ακόμα σημείο – στις 23 Σεπτεμβρίου η Εκκλησία εορτάζει την «σύλληψη» του Προδρόμου στα σπλάγχνα της Ελισάβετ. Όπως ο Θεός επιτρέπει στην Ελισάβετ να κυοφορήσει τον Πρόδρομο και μέσα της να εμπεδωθεί ότι όντως θα αποκτήσει υιό, έτσι ακριβώς και οι Έλληνες, ακούγοντας ότι η Τρίπολη αλώθηκε, εμπεδώνουν ότι ο «σπόρος» της Ελευθερίας που ο Κολοκοτρώνης «έσπερνε» από την έναρξη της Επανάστασης ήρθε η ώρα να καρποφορήσει και η Ελλάδα όντως να ελευθερωθεί από τα δεσμά της σκλαβιάς. Όλα τα παραπάνω ας γίνουν εφελτήριο να αναλογιστούμε αφ' ενός εάν είμαστε πρόθυμοι να πραγματοποιήσουμε την δική μας θρησκευτική και εθνική αναγέννηση, και αφ' ετέρου, εάν είμαστε σε θέση να διαχειριζόμαστε επάξια την λαμπρή, εθνική και θρησκευτική, παρακαταθήκη των πατέρων μας. Γένοιτο!